روزنه

طرح سؤال از وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

چه کسی مسئول شنود پیام‌رسان‌های داخلی است؟

● واردات تجهیزات فیلترینگ و شنود برخی پیام‌رسان‌های داخلی، بار دیگر موضوع طرح سؤال از وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات قرار گرفته است؛ مسئله‌ای که به گفته یکی از طراحان سؤال، آذری‌جهرمی مسئولیت آن را نپذیرفته و از زیر آن شانه خالی می‌کند. اردیبهشت‌ماه امسال بود که به دنبال فیلتر پیام‌رسان تلگرام و فعالیت پیام‌رسان‌های داخلی، از جمله تلگرام طلایی و هات‌گرام، موضوع شنود این پیام‌رسان‌ها جدی‌تر از قبل مطرح شد، درحالی‌که آیین‌نامه حمایت حقوقی از فعالیت پیام‌رسان‌های داخلی که فروردین سال جاری به تصویب رسیده بود، هرگونه شنود غیرقانونی ارتباطات خصوصی پیام‌رسان‌های داخلی را جرم عنوان کرد. طبق ماده ۳ این آیین‌نامه، شخص حقیقی یا حقوقی مجرم در این خصوص تحت تعقیب کیفری قرار خواهد گرفت. اما سیده‌حمیده زرآبادی، عضو اصلاح‌طلب کمیسیون صنایع و معادن مجلس، به خبرگزاری ایلنا از طرح سؤال از وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با موضوع رسیدگی به مسئله فیلتر تلگرام و شنود برخی پیام‌رسان‌های داخلی خبر داده است. او درعین‌حال خواستار ارائه برنامه‌های این وزارتخانه در صورت فیلترینگ اینستاگرام، به‌منظور ممانعت از اثرگذاری منفی بر کسب‌وکار در فضای مجازی شده است. زرآبادی به روزنامه «شرق» توضیح داد: «معمولا واردات تجهیزات فیلترینگ و شنود جزء وظایف حاکمیتی محسوب شده و معمولا وزارتخانه مرتبط با این مسئله وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات است. بااین‌حال هربار در جلسات مختلف در این خصوص از آذری‌جهرمی سؤال شده، مسئولیت آن را برعهده نگرفته و عنوان کرده که این وزارتخانه در این خصوص وظیفه‌ای نداشته است. اگر وزیر مربوطه مسئولیت این موضوع را نمی‌پذیرد باید پاسخ دهد که این اقدام توسط کدام نهاد صورت گرفته است. گرچه برای ما کاملا مشخص است که مسئولیت این مسئله با کدام نهاد است». بر اساس قانون؛ حفاظت و حراست و عدم ضبط و افشای مکالمات تلفنی و مبادلات شبکه اطلاع‌رسانی و اطلاعات مربوط به اشخاص حقیقی و حقوقی، برعهده وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات گذاشته شده است.

politics@sharghdaily.ir

سیدعلی تهران را به قصد نجف ترک کرد

مهاجرت سیدعلی خمینی به نجف

بعد از یک تصمیم چهار، پنج‌ماهه، سیدعلی خمینی روز یکشنبه کشور را به مقصد نجف ترک کرد تا هم درس بخواند و هم درس بدهد. حجت‌الاسلام محمدرضا منوچهری‌نائینی، یکی از استادان سیدعلی، این خبر را اعلام کرد و نوشت که نوه امام خمینی به نجف مهاجرت کرد. او نوشت: «هجرت برای همه ماهیتی انسان‌ساز دارد. به‌خصوص که به هم‌افزایی دو حوزه نجف اشرف و قم بینجامد؛ ممکن است در هریک از این دو حوزه بخشی از شخصیت یک طلبه شکل بگیرد. به‌خصوص الان که زمینه تدریس که رکن مهم طلبگی است در قم محدود شده؛ نجف می‌تواند تکیه‌گاه خوبی برای مشتاقان تدریس شود. امروز حاج سیدعلی خمینی که در قم نیز مدرس سطح عالی بود به نجف اشرف مهاجرت کرد، شاید برای چند سال. امیدوارم در آن دیار شکوفاتر شود».

سیدعلی خمینی رفته تا نزد یکی از آیات حکیم و البته آیت‌الله سیستانی درس بیاموزد و البته بعد از گذشت چند ماه هم خود، مشغول به تدریس شود. محل استقرار سیدعلی خمینی، همان بیت امام در نجف است که از سوی مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام بازسازی شده و توسعه پیدا کرده است. علی خمینی قرار است در همین‌جا، کلاس‌های درسش را به زبان عربی آغاز کند.

بیت امام در نجف

آیت‌الله رحمت، مسئول دفتر استفتائات بیت امام خمینی و از شاگردان او در نجف، درباره ویژگی‌های خانه امام در این شهر گفته بود: «کلا منزل حضرت امام منزل محقری بود. مجموع آن ۱۱۰، ۱۵ متر بود. ۲۵ متر حیاط ساختمان بود و دو طرف شمال و جنوبش ساختمان بود. مثل همه ساختمان‌های نجف. یک مقدار بالکن هم در کوچه داشت. خانه در نبش دو کوچه بود و یک ساختمان را اندرونی می‌گفتند و یک ساختمان را بیرونی. در ورودی، ساختمان بیرونی همیشه باز بود و مراجعان می‌آمدند و می‌رفتند. در اندرونی، در سمت دیگر کوچه بود و از در که وارد می‌شدیم، اتاق کوچکی در سمت چپ بود که امام تابستان‌ها در آنجا ساکن بودند.

در طبقه دوم هم اتاقی بود که حضرت امام در زمستان‌ها برای پاسخ‌گویی به مراجعان در آنجا ساکن بودند. از آن ایوان بالا با اجازه مالکان راهی باز کرده بودند که دو ساختمان اندرونی و بیرونی را به هم متصل می‌کرد. معمولا امام ساعت پنج بعدازظهر در پشت‌بام منزل تا یک ساعت قدم می‌زدند. این برنامه همیشگی‌شان بود. قبل از ظهرها امام برای درس در مسجد شیخ انصاری بودند و مرحوم حاج‌آقا مصطفی، تا قبل از اذان در بیرونی می‌نشستند و پاسخ‌گوی مراجعان بودند. حضرت امام دوساعت‌ونیم بعد از غروب آفتاب خود پاسخ‌گو بودند. نماز مغرب و عشا را در بیرونی می‌خواندند و به قول نجفی‌ها ساعت دونیم از دسته، امام در بیرونی با علما و فضلا و طلاب جلساتی می‌گذاشتند و خیلی‌وقت‌ها مباحث علمی مطرح می‌شد و بحث برقرار بود تا ساعت سه. (در نجف ساعت‌ها بر اساس غروب آفتاب کوک می‌شد و از غروب آفتاب چرخش ساعت مجدد شروع می‌شد؛ یعنی ساعت ۱۲ آنها از غروب آفتاب بود). سر ساعت سه امام به حرم می‌رفتند. این برنامه امام در تمام طول ۱۴ سالی بود که در نجف در این منزل مقیم بودند».

تبعید امام

امام خمینی بعد از تبعید به ترکیه در مهر سال ۱۳۴۴ وارد عراق می‌شود و بعد از کاظمین به نجف می‌رود. امام، پس از ساکن‌شدن در نجف، به مناسبت ماه رمضان، به طلاب حوزه علمیه نجف - چه ایرانی و چه غیرایرانی- وجهی پرداخت می‌کند و این اولین شهریه او در حوزه نجف بود و در حوزه‌های علمیه ایران پس از این جریان، برنامه پرداخت شهریه از سوی مراجع تقلید برقرار شد.

حالا سیدعلی که فرزند کوچک مرحوم سیداحمد خمینی است، همان مهرماه را برای هجرت به عراق و نجف و خانه پدربزرگش انتخاب کرده و با بازسازی که از سوی مؤسسه تنظیم نشر آثار صورت گرفته، سیدعلی قصد دارد تا آن محل تاریخی را دوباره احیا کند.

علی خمینی کیست؟

سیدعلی به سال ۱۳۶۵ متولد شده و همسرش نوه آیت‌الله سیستانی است. شاید یکی از پیوستگی‌هایش با عراق و نجف، همین علقه‌های عاطفی باشد. علاوه‌بر تحصیلات حوزوی، در رشته فلسفه دین از پردیس فارابی در قم هم مدرک ارشد خود را دریافت کرده است. علی خمینی از نوجوانی به خدمت برادر بزرگش، یعنی سیدحسن رسیده و دروس اصلی حوزه از قبیل ۹سال خارج اصول و شش سال خارج فقه را نزد برادرش گذرانده است. همچنین فلسفه را هم از سیدحسن آموخته است. همسرش هم فلسفه را در دانشگاه علامه خوانده است. در بیان مواضع سیاسی، اگرچه خانواده‌اش او را اصلاح‌طلب می‌دانند، اما بیان مواضع سیاسی‌اش بین جریان اصولگرایی طرفداران زیادی دارد؛ به‌طوری‌که آنها در صف‌بندی‌های خودشان در بیت امام، سیدعلی را نوه امام خمینی می‌نامند و سیدحسن خمینی را گاهی سیدحسن مصطفوی می‌خوانند تا به این وسیله بخواهند ثابت کنند، سیدعلی راه پدربزرگش را ادامه می‌دهد. بااین‌حال، بیت امام چنین دیدگاهی ندارد.

در بیان علت مهاجرت علی خمینی به نجف گفته شده که حضور در این شهر و تدریس در نجف در شرایط فعلی برای علی خمینی بهتر بوده است. بااین‌حال، علی خمینی پیش‌تر به تناوب در حوزه علمیه تدریس هم کرده است، هشت سال در سطح عالی و پنج یا شش سال هم در سطح مقدمات تدریس کرده است. اما بازسازی بیت امام در نجف و حضور یکی از نوادگان او در کرسی تدریس، بی‌شک می‌تواند پیوندهای دیگری بین ایران و عراق برقرار کند.

ویژگی‌های نجف

حجت‌الاسلام سیدحسین حکیم، یکی از حکیمی‌هایی که در حوزه نجف کلاس درس دارد، درباره ویژگی‌های حوزه نجف در مصاحبه‌ای با شفقنا، شرایط این حوزه را چنین توصیف کرده بود: «حوزه علمیه نجف اشرف مشخصه بارز دیگری نیز دارد و آن هم این است که در سایه حکومت رژیم‌های مخالف به حیات خود ادامه داده و به حفظ فاصله با نظام‌های سیاسی اصرار داشته است. امروز حوزه علمیه نجف حکوت عراق را مانند حکومت‌های سابق، حکومتی سرکوبگر و استبدادی نمی‌بیند. اما رویکرد کلی حوزه بر دوری از سیاست و جناح‌های سیاسی و حفظ استقلال در تصمیم‌گیری اصرار دارد. تأثیر سیاسی حوزه و عمق مردمی آن قوی‌تر از نهادهای سیاسی است؛ همچنان که اکنون کاملا واضح است موضع مرجعیت و فتوای دفاع در جایی که سیاست و دولت شکست خورد و سلاح خود را تقدیم دشمنان کرد، موفق بود. حجت‌السلام حکیم درباره ویژگی‌های دیگر حوزه نجف گفته بود: «در حوزه علمیه نوعی رویکرد مخالف اوضاع حاکم وجود دارد اما این رویکرد، رویکردی انقلابی برای ساقط‌کردن تجربه سیاسی مانند آنچه نسبت به رژیم‌های سابق عراق رخ داد، نیست. ادعای مرجعیت در محافل مقبول حوزه علمیه محدود است. درست است که در حواشی آن گاه ادعاهای نادرستی دراین‌باره و ادعای مراتب علمیه عالیه وجود دارد، اما عموما چنین مواردی با حوزه علمیه سنخیتی ندارند. درخصوص آینده مرجعیت دینی باید گفت که شخصیت‌هایی در سطوح پیشرفته‌ای از علم در حوزه علمیه وجود دارد. وضعیت تخصصی و علمی نجف و حوزه علمیه همچنان حفظ شده است و پتانسیل تولید علمای بزرگ را دارد. شاید اندکی به تأخیر بیفتد اما افق‌ها بسته نیست».

علی خمینی روحیه شاعری هم دارد، تخلصش «آشنا»ست. سروده هم دارد، اما منتشر نکرده است. کتاب تقریرات فی‌الاصول که تقریری است بر درس خارج اصول برداشت سیدحسن، را هم به زبان عربی نوشته که یک جلد آن تاکنون منتشر شده است.

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● **پنیر با نرخ شناور!** قیمت یکی از پنیرهای ساخت کشور عزیز ما ایران دو هزار تومان افزایش یافت. باید به مسئولانی که اجازه افزایش قیمت‌ها را صادر می‌کنند، دست‌مریزاد گفت!
حقوق‌بگیر کم‌درآمد

● شرکت ایرانسل در تلویزیون به‌راحتی تبلیغ می‌کند که آنتن‌دهی خطوط ایرانسل حتی اینترنت در کوه و دشت‌ها و جنگل و خلاصه اقصی نقاط کشور قوی و قابل ارتباط است اما کارکنان شرکت نفت در پشت و اطراف پالایشگاه شهید تندگویان تهران نزدیک دو سال است که از عدم آنتن‌دهی حسابی ناراحت هستند و نمی‌توانند در هر شرایطی از تلفن خود استفاده کنند.
یک مخاطب

● **مسکن مهر پاسخ‌گو باشد:** هفت سال پیش عده‌ای از کارمندان و کارگران به امید صاحبخانه‌شدن به حساب مسکن مهر پول واریز کردند؛ اما نه خانه تحویل می‌دهند، نه پولشان را پس می‌دهند و نه پاسخ‌گو هستند و هیچ مسئولی هم به شکایت ما رسیدگی نمی‌کند. از رئیس‌جمهوری تقاضای رسیدگی داریم.
محمدپور

● اگر کشور ما هم مثل بعضی کشورهای پیشرفته، اداره مالیات قوی با قوانین جامع داشت که بتواند ثروت هر ایرانی را حساب کند، آن‌وقت بسیار از افراد کارآفرین و تولیدکننده واقعی مالیات نمی‌دادند و در عوض کسانی که با دلالی و زدوبند ملک، ماشین و... به ثروت می‌رسند، مجبور می‌شدند حداقل مالیات بالا پرداخت کنند. وقتی درآمد افراد شفاف باشد، دیگر شاهد گرانی خانه یا اجاره نیستیم؛ چون اگر افراد می‌خواستند از نرخ کارشناسی عدول کنند، مجبور بودند مالیات بیشتری پرداخت کنند و راه دررو هم نداشتند.

● اقشار آسیب‌پذیر زیر خط فقر ساکن در چند استان محروم کشور (غیر از افراد تحت پوشش نهادهای خیریه) به‌خاطر گرانی‌های غیرمنتظره اخیر متضرر شده‌اند؛ یعنی اینها قبل از افزایش قیمت‌ها نیز در فشار اقتصادی و مضیقه بوده‌اند. حمایت‌های همه‌جانبه و کافی مسئولان محترم از این عزیزان از اهم ضروریات است که هیچ عبادتی بالاتر از خدمت به محرومان یافت نمی‌شود.
یک مخاطب